Investeringen en schuldpositie

Gorinchem, 11 mei 2023

Gemeente Gorinchem

Opbouw presentatie

Korte terugblik naar 2020

- Besluitvorming over beheersing schuldpositie
  - Eneco-middelen, Investeringsplafond, rentevoordelen.
- Prognose schuldverloop

Actualisatie schuldverloop

- Belangrijkste oorzaken verschillen

Overzicht grote investeringen

- Systeem van kapitaallasten; afschrijvingen en rente
  - Schuiven met de planning
- Inzet van dekkingsreserves

Uitdagingen van dit moment/komende jaren

Gemeente Gorinchem

Besluitvorming over beheersing schuldpositie

Besluitvorming PPN 2021-2024

- Inzet Eneco-middelen € 13 mln. voor afbouw schulden
- Jaarlijkse overschotten op het (bevroren) rentebudget worden gebruikt om schulden af te lossen
- Instellen van een investeringsplafond (zie volgende sheet)

Nadien, dividend Stedin op preferente aandelen ook voor schuldafbouw

Gemeente Gorinchem

Investeringsplafond

- Investeringsplafond is de term voor het maximale bedrag aan investeringen per jaar, waarvoor **aan de voorkant geen directe dekking** beschikbaar is
  - Hiervoor geldt dus dat we deze voorfinancieren (lening afsluiten)
  - Jaarlijkse kapitaallasten drukken op de meerjarenbegroting
  - Schuld loopt initieel op en bouwt af gedurende de looptijd van de afschrijvingen
  - Was € 5 mln. per jaar, wordt jaarlijks geïndexeerd (nu € 5,6 mln.)
- Investeringsplafond geldt niet voor investeringen
  - Waarvoor aan de voorkant volledige dekking is uit bijdrage derden
  - En/of uit bestemmingsreserves of het begrotingssaldo
- Algemene reserve en aflossingsreserve zijn niet inzetbaar
  - Leiden namelijk tot een verhoging van de schuld

Gemeente Gorinchem

Prognose schuldverloop (PPN 2021-2024)

Investeringsplafond

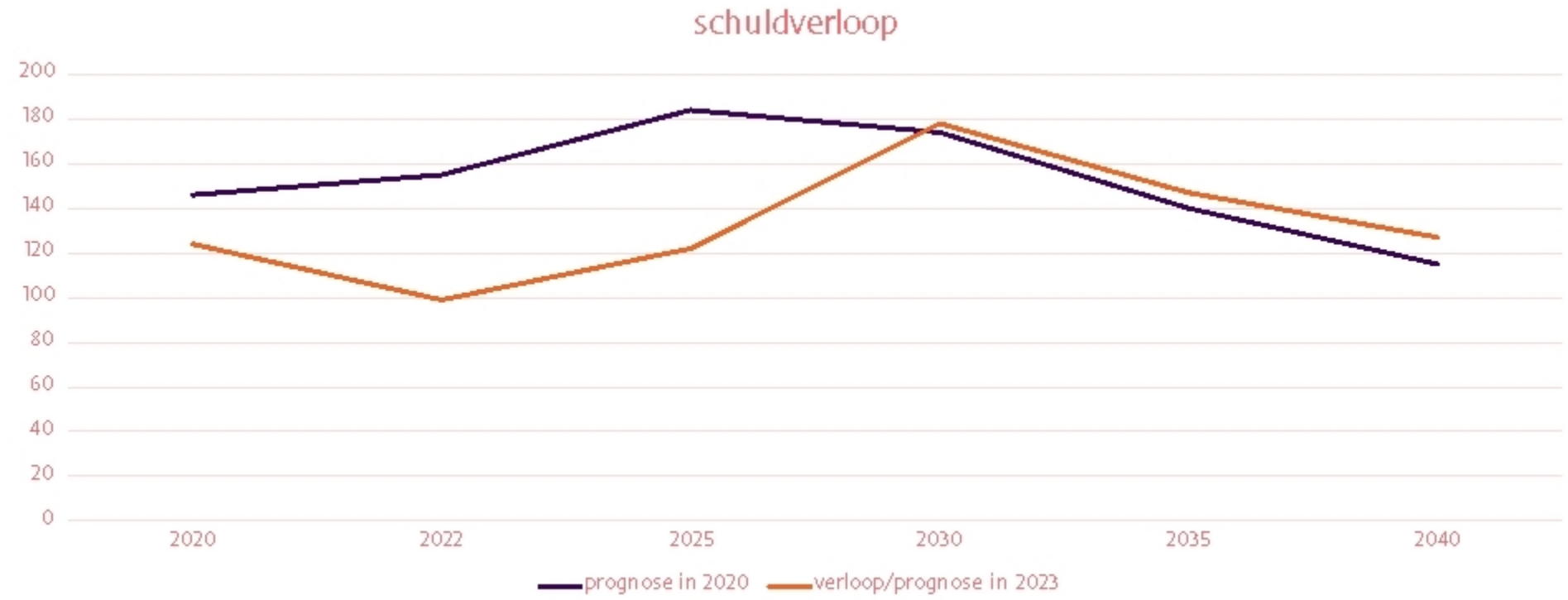
Knoppen (bedragen x € 1.000)	
Gemiddeld investeringsbudget per jaar na 2024	5.000
Eneco voor schuldreductie, omvang bedrag	13.000

Verkoop Groote Haar

Effecten (bedragen x € 1.000)	**2020**	**2025**	**2030**	**2035**	**2040**
Schuldomvang (verbetering of verslechtering)	145.784	183.622	173.638	139.529	115.451
Schuldquote (norm provincie)	108%	148%	139%	117%	90%
Solvabiliteit (norm provincie)	31%	27%	27%	31%	36%
Jaarlijkse rentekosten (verbetering of verslechtering)	2.674	2.674	2.674	2.674	2.674
(on)Flexibiliteit = % begroting voor afschrijvingslasten	5,4%	6,3%	6,1%	6,1%	6,2%
Begrotingssaldo	765	1.169	1.039	1.036	983

Gemeente Gorinchem

Actueel schuldverloop

Gemeente Gorinchem

Belangrijkste oorzaken verschillen

- Coronaperiode leidde tot temporisering van diverse investeringen/uitgaven
- Bijgestelde planning Groote Haar
- Bepaalde mate van planningsoptimisme
- Inzet bestemmingsreserves valt lager uit

Gemeente Gorinchem

Grote investeringen komende jaren

	Bedragen x € 1.000		
Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten	Netto
Parkeergarage Kweeklust	3.604	-	3.604
Electrische veerboten	8.114	-4.300	3.814
Station Gorinchem Noord	8.843	-264	8.579
Herinrichting Banneweg	2.348	-553	1.795
Mobiliteit (nog invullen welke)	24.985	-	24.985
Herinrichting Haarsekades	2.350	-	2.350
Herinrichting Banneweg Fase 2 Infra	14.413	-687	13.726
Ihp Vo Huisvesting J.P. Waaleschool	1.000	-	1.000
Yulius Renovatie Dr Hiemstralaan 24-24A	1.950	-114	1.836
Ihp 2017 Uitbreiding Retranchement	2.025	-	2.025
Vervangende Nieuwbouw Gilde Cvo-Av	18.580	-	18.580
Verbouwing Hoefslag 6 Tbv I_Lab	2.576	-1.900	676
Herhuisvesting Locatie De Burcht	3.146	-	3.146
Gymzaal T Gilde	1.620	-	1.620
Ihp Po So Versneld Uitvoeringsprogramma	1.439	-	1.439
Cultuurhuis	7.000	-	7.000
Warmtenet Stadhuis	1.092	-	1.092
Totaal	**105.084**	**-7.818**	**97.266**

Gemeente Gorinchem

Kapitaallasten; afschrijving en rente

- Elke investering levert kapitaallasten op voor de begroting
  - Rente, momenteel 1,2%. Jaarlijks over de boekwaarde op 1 januari
  - Afschrijving, start in het jaar na gereed komen van de investering
  - Indien aan de voorkant dekking beschikbaar was uit eigen middelen, dan zit deze in een (afschrijvings)reserve
- Schuiven in de planning bij reeds vastgestelde investeringen
  - Levert (mogelijk) een tijdelijk begrotingsvoordeel op doordat kapitaallasten later beginnen
  - Levert geen (nieuwe) ruimte op in het investeringsplafond
- Afschalen of schrappen van investeringen
  - Levert (mogelijk) een structureel begrotingsvoordeel op
  - En biedt ook ruimte voor nieuwe investeringen

Gemeente Gorinchem

Uitdagingen en kansen van dit moment/komende jaren

- Op meerdere gebieden nieuwe ambities/investeringswensen, die uitstijgen boven het investeringsplafond
- Huidige marktrente op 3% (10-jaarsrente), versus huidige rekenrente van 1,2%
- Algemene reserve biedt weinig tot geen ruimte meer, vanwege toegenomen risico's (volgen in de jaarrekening)
- Grote onzekerheid over ontwikkeling gemeentefonds

- Wel (incidentele) begrotingssaldi
- Inzet begrotingssaldi houdt begroting flexibel
- In de regel positieve jaarrekeningsaldi
- Ruimte om bestaande reserves te heroverwegen

Gemeente Gorinchem

Huidige meerjarensaldi

- Huidig meerjarenperspectief

Begrotingssaldo tot en met besluitvorming februari 2023				
2023	2024	2025	2026	2027
€ 736.341	€ 3.058.802	€ 7.531.133	€ 2.945.921	€ 392.017

- Huidige investeringsruimte binnen investeringsplafond

Nr.	Investeringen (bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
	Beschikbare investeringsruimte Begroting 2022	0	4.047	4.399	5.486
	Indexatie investeringsruimte (3%)		121	132	165
	Totaal investeringsbudget	**0**	**4.168**	**4.531**	**5.651**

Gemeente Gorinchem

Vraagstukken

Hoe kijkt de raad aan tegen:

- Het investeringsplafond als instrument?
- Het schrappen van concrete investeringen?
- Het (gedeeltelijk) herbestemmen van reeds gevormde bestemmingsreserves?
- Het temporiseren van investeringen om (extra) te kunnen sparen?
- Het sturen op begrotingssaldi (ombuigingen/bezuinigingen) om (extra) te kunnen sparen?

Gemeente Gorinchem

Dank voor jullie aandacht!

Sebastiaan Bouwmeester

Gemeente Gorinchem